

Prese un informācija

Eiropas Savienības Tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 28/18

Luksemburgā, 2018. gada 7. martā

Spriedums apvienotajās lietās C-274/16, C-447/16 un C-448/16
flightright GmbH/Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA
Roland Becker/Hainan Airlines Co. Ltd
Mohamed Barkan, Souad Asbai, Assia Barkan, Zakaria Barkan,
Nousaiba Barkan/Air Nostrum, Líneas Aéreas del Mediterráneo SA

**Pret aviosabiedrību, kura dalībvalstī veikusi tikai pirmo savienotā reisa posmu,
citā dalībvalstī esoša galamērķa tiesās var tikt celta prasība par
kompensāciju kavēšanās dēļ**

Tā tas ir gadījumā, ja dažādiem lidojumiem ir vienota rezervācija visam maršrutam un ilgās kavēšanās attiecībā uz ielidošanu galamērķī iemesls ir pirmajā lidojumā noticis traucējums

Aviopasažieri rezervēja savienotos reisos *Air Berlin* un *Iberia* no Spānijas uz Vāciju (proti, maršrutam Ibica – Palma de Maļorka – Diseldorfā ar *Air Berlin* un maršrutam Melilja – Madride – Frankfurte pie Mainas ar *Iberia*), un šīs rezervācijas attiecās uz visu attiecīgo maršrutu. Pirmo no iekšējiem lidojumiem Spānijā *Air Berlin* un *Iberia* vārdā veica Spānijas aviosabiedrība *Air Nostrum*. Abos gadījumos šie lidojumi notika ar kavēšanos (45 un 20 minūtes), kā rezultātā pasažieri nokavēja savu otro lidojumu uz Vāciju. Beidzot pasažieri nokļuva savā galamērķī ar vairāk nekā 3 stundu kavēšanos (proti, aptuveni 4 stundas *Air Berlin* rezervētā lidojuma gadījumā un 13 stundas *Iberia* rezervētā lidojuma gadījumā).

Šo ilgo kavēšanos dēļ attiecīgie aviopasažieri (vai to vietā – Vācijas uzņēmums *flightright*) vērsās Vācijas tiesās, lai pieprasītu *Air Nostrum* izmaksāt kompensāciju atbilstoši Savienības regulai par aviopasažieru tiesībām¹.

Amtsgericht Düsseldorf (Diseldorfas pirmās instances tiesa) un *Bundesgerichtshof* (Federālā Augstākā tiesa) radās šaubas par to, vai Vācijas tiesām ir starptautiskā jurisdikcija izskatīt prasības, kuras aviopasažieri ir cēlušies pret aviosabiedrību: i) kuras juridiskā adrese ir citā dalībvalstī, ii) kas savienotā reisa ietvaros ar galamērķi Vācijā ir veikusi tikai pirmos iekšējos lidojumus šajā citā dalībvalstī un iii) kura nav to līgumslēdzēja puse. Šīs tiesas lūdza Tiesu izskaidrot, vai šādā gadījumā ir piemērojamas Briseles I regulas² normas, saskaņā ar kurām atbildētāju, kura domicils ir citā dalībvalstī, lietās, kas attiecas uz līgumiem, var iesūdzēt attiecīgās saistības izpildes vietas tiesās. Šajā regulā ir precizēts, ka, ja vien nepastāv citāda vienošanās, šī vieta ir vieta, kurā saskaņā ar līgumu pakalpojums tika sniegts vai bija jāsniedz.

Savā šīsdienas spriedumā Tiesa atzīst, ka galamērķis Vācijā var tikt uzskatīts par sniedzamo pakalpojumu izpildes vietu ne vien attiecībā uz otro lidojumu, bet arī attiecībā uz pirmo lidojumu Spānijas iekšienē. No tā izriet, ka Vācijas tiesām principā ir jurisdikcija izskatīt lietas par zaudējumu atlīdzību, kas vērstas pret tādu ārvalstu aviosabiedrību kā *Air Nostrum*.

Pirmkārt, jēdziens “lietas, kas attiecas uz līgumiem” Briseles I regulas izpratnē attiecas uz aviopasažieru, kurus ietekmējusi savienotā reisa ilga kavēšanās, prasību, ko, pamatojoties uz

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (EK) Nr. 261/2004 (2004. gada 11. februāris), ar ko paredz kopīgus noteikumus par kompensāciju un atbalstu pasažieriem sakarā ar iekāpšanas atteikumu un lidojumu atcelšanu vai ilgu kavēšanos un ar ko atceļ Regulu (EEK) Nr. 295/91 (OV 2004, L 46, 1. lpp.). Atkarībā no attāluma kompensācija ir 250, 400 vai 600 euro apmērā.

² Padomes Regula (EK) Nr. 44/2001 (2000. gada 22. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.) un Eiropas Parlamenta un Padomes Regula (ES) Nr. 1215/2012 (2012. gada 12. decembris) par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2012, L 351, 1. lpp.). Ar šo pēdējo regulu tika atcelta Regula nr. 44/2001, un tā ir piemērojama tikai prasībām, kas celtas, sākot no 2015. gada 10. janvāra. Šajās tiesvedībās atbilstošās šo abu regulu tiesību normas ir identiskas vai gandrīz identiskas.

regulu par aviopasažieru tiesībām, tie ceļ pret apkalpojošo gaisa pārvadātāju, kurš nav viņu līgumslēdzēja puse.

Šajā ziņā Tiesa tostarp norāda, ka saskaņā ar regulu par aviopasažieru tiesībām, ja apkalpojošais gaisa pārvadātājs, kam nav līguma ar pasažieri, pilda saistības saskaņā ar šo regulu, tiek uzskatīts, ka šis pārvadātājs to dara tās personas vārdā, kurai ir līgums ar šo pasažieri. Tādējādi ir uzskatāms, ka šis pārvadātājs (šajā gadījumā – *Air Nostrum*) pilda saistības, ko tas brīvprātīgi ir uzņēmis pret attiecīgo pasažieru līgumslēdzēju pusi (šajā gadījumā – *Air Berlin* un *Iberia*). Šo saistību avots ir gaisa pārvadājumu līgums.

Otrkārt, Tiesa uzskata, ka savienotā reisa gadījumā par “izpildes vietu” Briseles I regulas izpratnē ir uzskatāma otrā lidojuma ielidošanas vieta, ja pārvadāšanu šajos divos lidojumos veic divi dažādi gaisa pārvadātāji un ja celtā prasība izmaksāt kompensāciju ilgas šī savienotā reisa kavēšanās dēļ ir balstīta uz traucējumu, kas noticis pirmajā no šiem lidojumiem, kuru veicis gaisa pārvadātājs, kurš nav attiecīgo pasažieru līgumslēdzēja puse.

Šajā ziņā Tiesa uzsver, ka ar attiecīgajiem līgumiem, kurus raksturo vienota rezervācija attiecībā uz visu maršrutu, gaisa pārvadātājam tiek radītas saistības pārvadāt pasažieri no punkta A uz punktu C. Šāds pārvadājums ir pakalpojums, kura viena³ no galvenajām sniegšanas vietām ir punktā C. Tiesa uzskata, ka tādai aviosabiedrībai, kas, kā *Air Nostrum*, veic tikai pirmo lidojumu no punkta A uz punktu B, ir pietiekami paredzams, ka pasažieri pret to var celt prasību C punkta tiesās.

Citā lietā aviopasažieris vērsās Vācijas tiesās, lai prasītu no Ķīnas aviosabiedrības *Hainan Airlines* zaudējumu atlīdzību par iekāpšanas atteikumu attiecībā uz savienotā reisa (maršrutā Berlīne – Brisele – Pekina) otro lidojumu. Šajā ziņā Tiesa atgādina, ka, ja atbildētāja (šajā gadījumā – *Hainan Airlines*) domicils nav kādā dalībvalstī, tad katras dalībvalsts tiesu jurisdikciju nosaka attiecīgās dalībvalsts tiesību akti, nevis Briseles I regula.

ATGĀDINĀJUMS: Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ļauj dalībvalstu tiesām to tiesvedības ietvaros uzdot jautājumus Tiesai par Savienības tiesību interpretāciju vai Savienības akta spēkā esamību. Tiesa neiztiesā strīdus, ko izskata valstu tiesas. Valsts tiesai ir jāatrisina lieta saskaņā ar Tiesas nolēmumu. Šis nolēmums līdzīgā veidā ir saistošs citām valstu tiesām, kurām ir jāatrisina līdzīgas problēmas.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Tiesai nav saistošs.

Pilns [sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA mājas lapā pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Sprieduma pasludināšanas attēli ir pieejami "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106

³ Šajā kontekstā Tiesa atgādina, ka aviopasažieris var celt savu prasību arī tiesā, kuras jurisdikcijā ir lidmašīnas izlidošanas vieta (spriedums, 2009. gada 9. jūlijs, *Rehder*, C-204/08, skat. arī [Paziņojumu presei Nr. 62/09](#)).